

XINGEN.

APRIL 2021

X-ING GÄVLEBORG

TEMANUMMER:

CIVILSAMHÄLLET OCH IDÉBURNA SEKTORN

An aerial photograph of a town built on a hillside overlooking a large body of water. The buildings are multi-story and have a warm, orange-brown color. The foreground shows green fields and some smaller houses. A diagonal blue line runs from the top-left corner to the bottom-right corner of the image, partially obscuring the text.

SAMMA BEHOV OLIKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Vi pratar Förädlingsmackapär med
Eva Lindberg, Region Gävleborg

Sidorna 5-6

XINGEN. april 2021

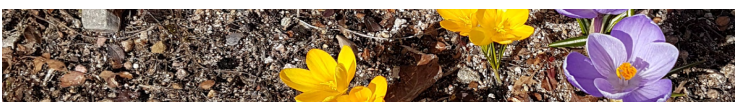
Tema: "Civilsamhället och den idéburna sektorn".

I det här numret uppmärksammar vi demokratin som fyller 100 år. Det är inom kort dags för årsmöte, både för X-ing men också för riksorganisationen Hela Sverige ska leva. En intervju med regionstyrelsens ordförande Eva Lindberg väntar också den läsugne.

I nästa nummer som kommer i juni, lyfter vi frågan kring "**Bostäder och byggande**". Där har vi mycket att säga och vi hoppas kunna bjuda er på ett välfyllt nummer med mycket intressant läsning.

➔ Vad tycker du är viktigt att vi skriver om?

Vill du kanske medverka i nästa nummer med ett debattinlägg? Vi tycker det skulle vara intressant att höra vad våra medlemmar tycker. Skriver vi om rätt saker eller saknar du något? **Hör av dig till oss och berätta!**

Kommande manusstopp 11 maj.

Vill du vara med? Skicka in ditt bidrag till:

gavleborg@helasverige.se

I ärendefältet skriver du:

Redaktionen

Glöm inte skriva ditt namn och telefonnummer så vi enkelt kan nå dig.

Hit kan du också vända dig med synpunkter på XINGEN. eller om du tycker vi ska ta upp något särskilt i nyhetsbladet.

INNEHÅLL.	Sida
Digitalt årsmöte.	3
Styrelsen X-ing Gävleborg.	4
Intervju med Eva Lindberg, Region Gävleborg.	5-6
Thomas serviceruta.	7
Förädlingsmackapären.	8
I Med och Motvind.	9
Allmän och lika rösträtt 100 år.	10
Håll demokratin vid liv.	11
Vykortet.	12
Inbjudan till digitala seminarier.	13
Boktipset.	14-15
Läsvärt.	15
Anslagstavlan.	16
Bidrag att söka för framtida projekt.	17
På gång.	18

Likt ett träd med rötterna i jordens svarta mull står vi starka i med- och motgång.

Vårt nätverk når ut till de yttersta grenarna där kärleken till hembygden spirar.

X-ING GÄVLEBORG BJUDER IN/KALLAR TILL

DIGITALT ÅRSMÖTE VIA ZOOM

SÖNDAG 18 APRIL KL 15.00—17.00

I programinnehållet finner du en föreläsning av Sophie Nachemson-Ekwall som är aktuell med sin nyutgivna bok *”dags att BRY sig - så kan civilsamhället och den idéburna sektorn lyfta Sverige”*, samt årsmöte med sedvanliga förhandlingar där bland annat beslut om revidering av stadgar ska tas. Vi hoppas du vill och kan vara med!

VÄLKOMMEN!

OBSERVERA

TVÅ FRÅN VARJE MEDLEMSFÖRENING HAR RÖSTRÄTT UNDER ÅRSMÖTET.

Anmälan om rösträtt sker under näst sista punkten i anmälningsblanketten som du når via länken här nedan. Är ni fler än två som deltar från samma medlemsförening, prata då ihop er om vilka som har rösträtt under årsmötet. Viktigt för att röstlängden ska finnas till hands när årsmötet startar.

Anmälan om deltagande senast 12 april via denna länk:

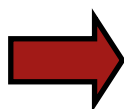
<https://forms.gle/An6koJdBawdqgEBf7>

X-ING GÄVLEBORG

Möteshandlingarna når du via:

<https://helasverige.se/gaevleborgs-laen-x-ing/kampanjer/evenemang-och-moeten/>

Möteslänk till årsmötet skickas ut senast 15 april till anmälda deltagare.

STYRELSEN X-ING GÄVLEBORG.

Foto: Bildarkiv X-ing Gävleborg

Det här är X-ings nuvarande styrelse. Ett glatt och engagerat sällskap som med stort fokus driver frågor för landsbygdsutvecklingen i Gävleborgs län framåt.

Tillsammans besitter de värdefull kompetens, och gör verklig skillnad i frågor som på lång eller kort sikt har betydelse för oss som vill hålla landsbygden i Gävleborg levande - nu och i framtiden.

Stående från vänster: Thomas Backan, Rengsjö, Ola Nilsson, Njutånger, Sven-Gunnar Englund, Stråttjära, Kenneth Norén, Åmotsbruk (sekreterare) och sittande Olle Persson, Lindefallet (ordförande).

Stående i trappan har vi Marikka Germer, Ockelbo (kassör). Därefter Mats Leivig, Söderhamn, Jenny Breslin, Los (ordförande) samt Jasper, Los (adjungerad mellanpudel/ mellanschnauzer).

Hemsida: [Gävleborgs län X-ing \(helasverige.se\)](https://helasverige.se)

[Kontakt Styrelsen och Kansli \(helasverige.se\)](https://helasverige.se)

X-ING GÄVLEBORG

SAMTAL MED EVA LINDBERG, Region Gävleborg.

XINGEN. fick i början av mars möjlighet att prata landsbygdsutveckling med Regionstyrelsens ordförande Eva Lindberg (S). Vi fick en telefonintervju om bland annat projektet Förädlingsmackapären.

Eva Lindberg, som själv suttit med och beslutat om projektet är väldigt entusiastisk. På frågan om hur Region Gävleborg tänker i frågan när landsbygder arbetar fram sina egna dokument för lokal utveckling, lokala utvecklingsplaner (LUP) och lokalekonomiska analyser (LEA) svarar hon:

Foto: Sanna Backeskog, Socialdemokraterna Gävleborg

Jättebra! Det är så det måste vara. När vi tittar på vad region Gävleborg har för ansvar när det gäller utveckling bygger det på att vi har kunskap och kännedom om hur behoven ser ut och vår lokala utvecklingsstrategi, som vi snart ska ta en ny. Där är det som en naturlig förlängning, att man

ute i bygderna tar fram sin egen utvecklingsplan. Att ha en lokal utvecklingsplan, som man kan prata om att det här vill vi göra, när man pratar med oss tex det är jättebra. Jag tror det är en överlevnadsfråga faktiskt, att man tar tag i sin egen utveckling där man är, och det är landsbygden hemskt mycket bättre på än de större samhällena.

Vad ser regionen för nytta av lokala utvecklingsplaner och lokalekonomiska analyser i ert eget arbete?

Det här är jätteviktiga pusselbitar i hela regionala utvecklingsstrategins förverkligande. Den regionala utvecklingsstrategin är sådant vi behöver göra för att få vara regionala utvecklingsaktörer. Det är ett statligt uppdrag, som ska bygga på samverkan och samhandling. Det betyder ju inte att det är regionen som organisation som ska göra allting, däremot så ska vi samhandla och samverka för att få till stånd det vi vill tillsammans med andra, och där är landsbygdens olika föreningar och föreningsliv jätteviktiga.

Region Gävleborg är en ganska stor organisation, lika stor som hela Gävle kommun, men fortfarande så finns det inte människor där att göra allting åt någon annan, utan man måste göra mycket själv. Men man kan få stöd och man kan samverka och när vi ska besluta om olika saker så kan vi ta stöd i vad man faktiskt har sagt på landsbygden. Så här vill vi ha det i den här delen.

Vi jobbar med en del olika projekt, bland annat jobbar vi nu med transporter och leveranser på landsbygden. Man har haft ett projekt i Ljusdal framför allt, där vi försöker hitta nya sätt att få transporterat gods och transporter, på landsbygden där inte de stora speditörerna eller kommunen vill köra. Då får man göra på ett annat sätt. Där är det jätteviktigt att samverka. Vad är det för behov här, vad behöver handlaren, vad behöver de lokala företagen, vad behöver enskilda hushåll? Det är jätteviktigt att när vi driver någon regional utveckling som har med landsbygden att göra, så måste vi ha med landsbygden. Annars finns det liksom ingen mening, då kan det bli jättefel, och

Fortsättning sidan 6

tvärtom - att har man på landsbygden en bra idé som kommer ur en lokal utvecklingsplan, då ska vi möta upp och se vad kan vi bidra med. Hur kan vi jobba med det? För att vi ska kunna uppnå den lokala utvecklingen över hela länet. Det handlar inte bara om hur de stora företagen ska klara sig. Vi har ju en basindustri som kanske är en stomme, men de klarar sig själv. Det vi behöver fundera över är hur vi får resten att fungera tillsammans.

Vi kom in på frågan om den klassiska konflikten mellan land och stad och vi frågade hur man kan göra något åt det här problemet.

Vår stora fråga ständigt är att mot den nationella nivån prata om hur viktigt det är att man ser hela Sverige. För oss blir konflikten stad och land de norra och mellansvenska länsdelarna mot de södra, många gånger mot Stockholm.

Det är jätteviktigt att vi hela tiden när vi träffar de nationella beslutsfattarna pratar om det här med vikten av att hela landet ska leva och hur vårt län faktiskt ser ut och att det är viktigt att vi också kan ha en utveckling.

Det är på det nationella perspektivet, men sen hos oss, vi som sitter i majoriteten i Region Gävleborg, vi är väldigt besjälad av att hela länet ska ha en utveckling och jobbar aktivt åt det hållet. Det är jätteviktigt för oss och då är X-ing Gävleborg en otroligt viktig organisation i det här och de projekt man bedriver där. Leader, Hälsinge- och Gästrikebygderna, jätteviktiga. Ganska små pengar, men ändå väldigt viktiga för att få igång utveckling. Vi har ett ansvar att se hela länet.

I många föreningar sitter kanske en handfull entusiaster, väldigt engagerade, men har svårt att driva saker själv. Man kanske funderar om det verkligen är någon mening med det man håller på med när pandemin gör det svårt att träffas och man möts av nyheter som inte är av de positiva slaget.

Det där är en jättesvår fråga. Det där brottas vi med jämt. När man lyfter blicken och ser hur det ser ut. Här gör vi allt för att jobba med utveckling hos oss och så finns det sådana som är totalt respektlösa och varken bryr sig om liv eller hälsa någon annanstans. Men jag tänker att det är ändå viktigt att man kan behålla det lokala fokuset. Ja, men vi här, vi vill ändå det här!

Alla de här lokala initiativen att försöka skapa sig en egen bild av hur man vill bo och leva är otroligt värdefull. Jag tror de här bygdeföreningarnas sammankomster och arbetet med lokala utvecklingsplaner är jätteviktigt. För klarar man av att göra en lokal utvecklingsplan och en lokalekonomisk analys för den egna hembygden då har man kommit väldigt långt i hur man vill att det ska vara.

Avslutningsvis frågade vi om Eva hade något som hon ville framföra och får till svar:

Det är otroligt viktigt att vi har en organiserad landsbygd och för dem som funderar och tvekar om det är någon idé skulle jag bara vilja säga att man kan börja att gräva där man står, och det kommer man väldigt långt på. Att organisera sig i befintliga landsbygdsnätverk eller skapa egna det tror jag är jätteviktigt, det skulle jag vilja se mera av.

För XINGEN.

Lisbeth Thyrén

[Regional utvecklingsstrategi Gävleborgs län 2020-2030](https://regiongavleborg.se)
(regiongavleborg.se)

X-ING GÄVLEBORG

THOMAS SERVICERUTA.

En del av X-ings arbete är att jobba för god service i hela Gävleborg.

Tillgängligheten till grundläggande service är viktigt för att kunna bo i hela vårt län.

Kommersiell och offentlig service måste gå hand i hand för att för att servicen ska nå ut till landsbygden. Den kommersiella omfattar fem serviceslag: dagligvaror, drivmedel, betaltjänster, post och paket samt apotek.

Regionen har ansvar för hela länet och utformar "**Regionalt serviceprogram**" som ska ligga till grund för satsningar på behövande orter och olika projekt. Ta gärna och läs igenom den. *(Länken dit hittar ni längst ner på denna sida. Red. anm.)*

Sen har varje kommun ansvaret för sin landsbygd och ska således ha en **kommunal Serviceplan**.

Planerna beskriver både nuläge och möjlig/befarad framtid.

Jag är X-ings representant i Regionens servicerråd som består av representanter från region, kommunerna, handlarna och olika föreningar. Rådet träffas c:a 2 ggr per år och lyfter frågor om problem och olika lösningar för att landsbygden ska kunna få service.

Länstyrelsen och Regionen kan även bidra med olika stöd.

Samverkan mellan bygdernas företag/föreningar och offentligheten är en förutsättning för att landsbygden ska kunna bli intressant att leva på. Det behövs företag, föreningar, skola, affär, bostäder och rimlig närhet till övrig service.

Thomas Backan, styrelseledamot X-ing

Läs Tips:

servicebanken.helasverige.se

[Regionalt serviceprogram Gävleborg](#)

X-ING GÄVLEBORG

FÖRÄDLINGSMACKAPÄREN.

Sedan projektet Förädlingsmackapären startade 2018 har människor runt om i länet arbetat fram ett stort antal lokala utvecklingsplaner samt att ett antal lokalekonomiska analyser är på gång att genomföras.

Människor har med driv och engagemang insett att man måste engagera sig i sin hembygd för att kunna behålla det man har, men även att man själv måste medverka för att en positiv utveckling ska kunna ske där man bor. Man går samman och lyfter den tysta kraften och kunskapen som finns i ens egen hembygd, och man har resultatet sammanställt i skrift för fortsatt användning.

När den lokalekonomiska analysen är genomförd och den lokala utvecklingsplanen är skriven så behöver alla tillsammans lära att använda dokumenten på olika vis.

Idag ser vi att kommuner upptäcker nyttan med dem. Projektörer av olika slag inom exempelvis vindkrafts- och nationalparksetableringar har upptäckt dokumenten och hittat användningsområden i dem, samt att Region Gävleborg ser dem som jätteviktiga pusselbitar i hela regionala utvecklingsstrategins förverkligande.

Så att en bygd tar fram sin lokalekonomiska analys tillsammans med en lokal utvecklingsplan är inte bara ett roligt arbete just för stunden då arbetet utförs, utan det är en uppstart till bygdens fortsatta ansvarstagande att bli den samskapare som tillsammans med näringslivet och den offentliga sektorn bygger våra framtida hållbara samhällen.

Rebecka Andersson Loos under arbetet med att ta fram SWOT-analysen för Lokala Utvecklingsplan Loos och Orsa Finnmark.

Foto: Bildarkiv X-ing Gävleborg

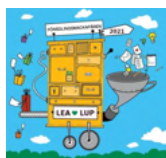
 Projektet efterlyser fortfarande fler deltagande bygder/föreningar från Gästrikland.

Kontakt via e-post: helena.naslund@helasverige.se

Hemsida: [Förädlings-mackapären \(helasverige.se\)](http://Förädlings-mackapären (helasverige.se))

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

I MED OCH MOTVIND - en plats där lokalsamhälle och vindparker möts i Gävleborgs län.

Nu börjar det blåsa på!

Projektet I Med och Motvind har börjat få fart, och kan rapportera att intresset för vindkraften och lokalbefolkningens delaktighet intresserar fler och fler. Den stora frågan från länsstyrelse, region, elnätsföretag, kommuner och vindbolag är **HUR** delaktighet ska ske, **NÄR** i tiden och på vilket **SÄTT** man kan få en fungerande dialog om våra gemensamma naturresurser.

Det är en bra början men ingen är i mål, samtidigt som vindkraften är "här och nu" i alla våra 10 kommuner. I Med och Motvind ställer helt enkelt frågan vidare till er medlemmar ute i bygderna - **hur vill ni ha det?** Och om ni inte vet vilket ben ni ska stå på så kan vi börja där, och prata om just era förutsättningar och era frågor kring vad vindkraft egentligen innebär.

Som ett axplock av projektets arbete hittills så har vi träffat Naturskyddsföreningen Ljusdals styrelse, blivit inbjuden till regionens arbete kring elnätsutbyggnaden, gjort ett studiebesök i bygderna kring vindprojektet Galmsjömyran i Sandvikens kommun, satt oss in i EUs Green Deal strategi. Vi har gått igenom en massa redan framtaget material för att hitta relevanta fakta, deltagit i Nordegren och Epstein i radions P1, startat en nationell grupp för energi och vindkraft inom Hela Sverige ska leva, arrangerat digitalt samråd med Ramsjö byråd och ett vindbolag och planerar ett webinarium i vår för kommunernas beslutsfattare och tjänstemän.

Allt sker utifrån ambitionen en neutral roll som istället lyfter relevanta frågor, känslor och fakta och att vi vill .

Om vi lyckas? Det vet vi i slutet av 2022, nu kavlar vi upp ärmarna!

Kontakt via e-post: vindkraft.gavleborg@helasverige.se

Hemsida: [I Med och Motvind \(helasverige.se\)](http://I Med och Motvind (helasverige.se))

ALLMÄN OCH LIKA RÖSTRÄTT 100 ÅR.

Idag ser vi rösträtten som självklar, något som alla vuxna ska ha, men det var det inte då. Hur gick det till när allmän och lika rösträtt infördes i Sverige?

Innan vi kom till dagens system med en man en röst kunde en person med stor förmögenhet ha flera röster, och en som inte betalade skatt sakna rösträtt. Skälet var att rösträtten inte sågs som en rättighet utan som en skyldighet som staten gav till de grupper som var viktigast. Det fanns också ett starkt motstånd mot att ge kvinnor rösträtt, både bland män och kvinnor.

Åren 1909 - 1911 infördes allmän rösträtt för män, men varför dröjde det ytterligare tio år innan den allmänna och lika rösträtten slog igenom för kvinnor? Ett skäl är den internationella utvecklingen och det första världskriget 1914 - 1918 då den kvinnliga rösträttsfrågan delvis stannade av. Det som till slut får bägaren att rinna över och första kammaren att rösta ja var inte hungerkravallerna i Stockholm 1917 eller den ryska revolutionen samma år, utan novemberrevolutionen i Tyskland 1918.

Skålande kvinnor.

Stående längst bak är rösträttskämpen och läkaren Anna-Clara Romanus.

*Foto: Dahlöf.
Reproduktion KvinnSam, Göteborgs universitetsbibliotek.*

Åren 2018 - 2021 firas ett viktigt jubileum i Sverige – den allmänna och lika rösträtten fyller hundra år. Genom en rad överenskommelser och reformer fick män och kvinnor allmän och lika rösträtt i Sverige i en process av beslut. I den ingick en överenskommelse den 17 december 1918 i en urtima riksdag när högern gav med sig, sedan det första grundlagsändrande beslutet i den lagtima riksdagen den 24 maj 1919, med därpå följande val i 1920, och slutligen det andra grundlagsändrande beslutet den 26 januari 1921. Det första valet då kvinnor kunde rösta, och var valbara, hölls i september 1921, och de fem först kvinnorna påbörjade sitt arbete den 10 januari 1922.

Men hur allmän blev rösträtten? En rad så kallade rösträttsstreck kvarstod efter 1921, däribland straffpåföljd, konkurs och fattigvårdsförsörjning. Förutom dessa har rösträtten under hela 1900-talet påverkats av faktorer som medborgarskap och ålder. Det sista "strecket" togs bort först 1989, när riksdagen avskaffade omyndigförklaringen.

Karin Kvist Geverts, docent i historia, Kungliga biblioteket

Läs mer om tillkomsten av den allmänna och lika rösträtten på webbplatsen www.demokrati100.se

HÅLL DEMOKRATIN VID LIV.

Det här är Albin och Emelinda. Albin föddes 1886 i en liten by i Lappland.

Så småningom träffade han Emelinda, en ung kvinna från grannbyn, och de gifte sig 1910.

Ett stilt par från en annan tid. En tid när det i kyrkboken noterades att Albin stammade. En tid när Emelinda fick stå bakom sin make på ateljéfotot, mannen var ju av större betydelse. En tid då det ansågs vara giltig frånvaro från skolan för de barn som inte hade skor eller varma kläder.

Jämställdhet existerade inte mellan man och kvinna och det fanns få yrkesverksamma kvinnor. Däremot arbetade kvinnorna från tidig morgon till sena kvällen med att ta hand om man och en barnaskara som ofta var onödigt stor.

Det var en turbulent tid, första världskriget skulle inom några år bryta ut och Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt (LKPR) arbetade hårt för att få igenom sina krav. Mellan åren 1913—1914 samlade man in 350 000 namnunderskrifter till stöd för kvinnlig rösträtt.

Den **12 september 1921** är ett viktigt datum i svensk historia. Då fick kvinnor för första gången rösta och blev valbara till riksdagen. En stor dag för landets alla kvinnor som kämpat för att bli sedda och lyssnade till under så många år. Demokratin vann en stor seger i och med detta. Allmän rösträtt blev nyckeln till ett mer demokratiskt samhälle.

För 100 år sedan visade 350 000 kvinnor att demokratin hör hemma i vårt land, men det finns ännu mycket att göra.

Utan att gå in i politiska ställningstaganden får vi nog ändå säga att demokratin är det viktigaste redskap vi har att använda oss av i vårt gemensamma arbete för ett samhälle i balans.

Ta därför inte demokratin för given. Använd din röst i frågor som berör dig. Din röst kan förändra allt, både i den egna föreningen, i X-ings arbete och på riksplanet. En röst som inte hörs blir inget annat än en tanke.

Höj din röst, säg din mening! Endast så kan du förändra, och tänk på att ett engagemang för frågor som rör hembygden är en väldigt bra början på att hålla demokratin vid liv.

"Så länge som folket inte bryr sig om att utöva sin frihet, kommer tyrannerna att göra det – för tyranner är aktiva och flitiga!"

Voltaire 1694 - 1778

VYKORTET.

Man brukar säga att en bild säger mer än tusen ord. När bildens baksida dessutom innehåller en kortare berättelse, då blir det spännande på allvar.

Här kommer en hälsning från Gammelstilla Byalag.

Spökön, i Nedre Dammen, som kommer upp varje år i slutet av juli.

Foto: Harrieth Sandberg

April 2021

Här kommer en vårhälsning från Gammelstilla Byalag. Gammelstilla är ett f.d. brukssamhälle som ligger 13 km från Torsåker. I Gammelstilla har det framställs järn sedan början av 1600-talet, verksamheten upphörde i början av 1900-talet. Nu finns bara ett fåtal byggnader kvar, i byggnaderna inryms Gammelstilla Café, Gammelstilla Whisky samt teaterföreningen Torshammaren, en välbevarad smedja och verkstad som ägs av en stiftelse. Byalaget har flera aktiviteter som t.ex. midsommarfirande, Gammelstilla Dagarna, julmarknad, resor och studiebesök. Tyvärr fick våra aktiviteter ställas in förra året, p.ga de rådande omständigheterna. Varje år har vi vår-höststädning kring brukets byggnader som bidrar till att bevara miljön. Framtiden tycker vi ser ljus ut, då antalet besökande ökar varje år samt att medlemsantalet ökar, våra aktiviteter präglas av god sammanhållning.

Hälsningar från Gammelstilla Byalag

Förslag: Hela Sverige X-ing Gävleborg

Till

Alla landsbygdsutvecklare

Gävleborgs län

INBJUDAN TILL DIGITALA SEMINARIER

”Rural Europe part 1 & 2” – 26/4 och 31/5 2021.

LOKAL UTVECKLING I EUROPA – ett samarbete mellan Europahuset och X-ing i Gävleborg

EU går in i sin nya budgetperiod 2021-2027 vilket också innebär att det läggs fram nya möjligheter för att bedriva projekt med ekonomiskt stöd från EU.

Med anledning av detta vill Europahuset Gävleborg och Länsbygderådet X-ing Gävleborg försöka inspirera föreningslivet i Gävleborg att vara aktiva i att starta projekt för utveckling såväl lokalt som regionalt i vårt län. Vi startar därför en gemensam digital seminarieserie nu i vår och går sen vidare med fler seminarier/aktiviteter under hösten. Målgrupper är aktiva inom Europahusets medlemsorganisationer och lokala utvecklingsgrupper inom X-ing Gävleborg.

Seminarium 1, måndag 26 april, kl 18.00–20.30, Rural Europe, part 1

Seminariet ger en bild av samverkan mellan landsbygdsrörelser i Europa och olika exempel på projekt/aktiviteter som de genomför.

I denna del av seminariet har vi medverkan av Staffan Nilsson som är mjölkbonde från Björsarv i Bjuråker i Hudiksvall, men han är också en av två ordföranden i Hela Sverige ska leva, tidigare ledamot och även ordförande för EU:s Ekonomiska och Sociala Kommitté, EESK. Till nyligen även ordförande i ERCA (European Rural Communities Alliance) som finns med i dialoggrupper som EU har för landsbygdsutveckling.

I andra delen av seminariet medverkar Karsten Lucke som är vice ordförande i EUNET, European Network for Education and Training, en paraplyorganisation för alla Europahus i Europa. Karsten är också verksamhetsledare för Europahaus Bad Marienberg och borgmästare i sin hemby i Tyskland.

Karstens medverkan genomförs på engelska, men resten av seminariet sker på svenska.

Seminarium 2, måndag 31 maj, kl 18.00–20.30, Rural Europe, part 2

Detta seminarium tar upp vad EU:s Regionkommitté sysslar med och som medverkande har vi Yoomi Renström, svensk ledamot (S) i kommittén. Yoomi har tidigare varit kommunalråd i Ovanåkers Kommun och är idag fullmäktigeordförande där.

Den andra delen i detta seminarium ger en kort bild av vilka EU-program som finns för organisationer. Där medverkar Åke Söderman från Europahuset Gävleborg. Åke har erfarenhet av att skriva och driva olika typer av EU-projekt alltsedan 1995. Vi kommer också att arbeta med idéer för projekt i mindre grupper under detta seminarium.

Anmälan senast den 16/4 till Olle Persson, via mail olle.persson@lindefallet.com eller tel 070-294 61 20.

Ange om du vill vara med på bägge seminarier, eller bara ett av dem.
Länk till seminarierna skickas ut efter anmälningsdatumet.

X-ING GÄVLEBORG

BOKTIPSET.

DAGS ATT BRY SIG - Så kan civilsamhället och den idéburna sektorn lyfta Sverige.

”Till alla som vill att framtiden stavas samskapande.”

Dessa inledande och utmanande ord dedicerar boken till mig och till dig. Första meningen i förordet höjer ribban ytterligare ”Demokratin står på spel. Det handlar om vilket samhälle vi vill leva i.”

Som läsare anar jag vikten av det boken vill förmedla. Och inledningen slår fast ”För att lösa dagens komplexa samhällsutmaningar behövs ett helt nytt engagemang från samhällets alla tre sektorer”. Boken tvingar mig att bli engagerad.

Den tredje sektorn, kärt barn har förvisso många namn. Tillsammans med de mer entydiga begreppen offentliga sektorn och privata sektorn dvs näringslivet, passar tredje sektorn in. Vi känner den även som *civilsamhället*, *social ekonomi* och den *idéburna sektorn*. Vi använder det uttryck som passar bäst i situationen. I grunden menar vi samma sak, de sammanhang som inte är offentlig förvaltning eller privat företagande.

I den världen finns vi alla. Det är i de sammanhangen vi söker mening, rekreation liksom ansvar för våra efterkommande. Oftast ser vi det som självklart att det rör sig om ideellt engagemang utan krav på ersättning. Det boken vill uppmana oss till är att denna tredje sektorn kliver fram som den sektor i samhället som har ansvar för allas vårt välbefinnande i det ”civila” livet. Utan den sektorn kan inte de samhällsutmaningar som Sverige står inför finna sina lösningar på ett tillfredsställande sätt.

Den tredje sektorns bidrag i ekonomiska termer är inte uttömmande beforskat. Även om mycket återstår lyfter boken fram att ”Forskare har räknat ut att det 2014 arbetades 676 miljoner ideella timmar till ett värde av 131 miljarder kronor, motsvarande 3,3 procent av BNP, en siffra fullt jämförbar med antalet arbetade timmar i detaljhandeln.” Den tredje sektorns bidrag till samhällsapparaten är alltså betydande. Den press som föreningslivet idag utsätts för med föreningsbidrag som inte växer och projektmedel som blir mer svårtillgängliga tar inte hänsyn till sektorns viktiga roll.

”Å ena sidan behöver den tredje sektorn bättre spelregler och förutsättningar för att kunna få en mer framträdande roll i samhället. Å andra sidan finns behov av att sektorns myriad av organisationer samlar ihop sig för att möjliggöra ett samskapande.”

Nachemson-Ekwall konstaterar i hennes samtal med en mängd aktörer inför skrivandet av denna bok att ”avsaknaden av politiska och ideologiska ställningstaganden är kanske det mest framträdande.” Hon konstaterar även att ”Det gäller försvaret av den liberala demokratin, där den fria organiseringsrätten utgör ett fundament, och att vara pådrivande i formandet av ett nytt samhällskontrakt samtidigt som man parallellt arbetar med att hantera de risker och hot som finns.”

Fortsättning på sidan 15

Fortsättning från sidan 14

Som författaren konstaterar "För att åstadkomma förändring krävs ett kraftsamlande." Denna bok är en bra början för detta kraftsamlande genom samskapande. Ett arbete där Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg vill och kommer vara en aktiv part.

Olle Persson, styrelseordförande X-ing

Titel: dags att BRY sig – Så kan civilsamhället och den idéburna sektorn lyfta Sverige

Författare: Sophie Nachemson-Ekwall

Utgivare: Ekerlids förlag 2021, ISBN 978-91-88849-98-4

Initiativ, finansiering: Fremia, arbetsgivarorganisation för kooperativa och värderingsstyrda företag, idéburen välfärd, civilsamhällets organisationer och medarbetar- eller partnerägda företag.

LÄSVÄRT.

Dörren till [Vår digitala bokhylla. \(helasverige.se\)](https://helasverige.se) står alltid öppen.

Välkommen in!

Kraft att förändra.

Vår metodhandbok. Den här boken är vägledaren för er som vill utveckla er bygd. Här finns kunskap från A till Ö – hur ni gör för att samla bygden till möte (plus roliga paustips) ända till hur ni utvärderar det ni genomfört. En riktig guldgruva! 32 sidor.

[Kraft att förändra hyperlink2.pdf \(helasverige.se\)](#)

Läsvärt från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)

[Samverkan mellan kommun och civilsamhälle | MUCF](#)

[Regionerna och civilsamhället | MUCF](#)

ANSLAGSTAVLAN.

DEMOKRATIN 100 ÅR

100 sätt att fira demokratin - Ja, må den leva! Demokratin uti hundra år (riksdagen.se)

Evenemang arkiv | Demokrati100.se

<https://demokrati100.se/resurser/>

TESTA ZOOM-MÖTE!

Anmäl er **NU** via e-post till olle.persson@lindefallet.com med samtliga deltagares e-post och telefonnummer. Ange även namnet på er lokala utvecklingsgrupp. Vi återkommer med förslag på lämplig tidpunkt.

KOM IHÅG !

TITTA PÅ FILMEN "RÖSTRÄTT FÖR KVINNOR 100 ÅR"

[Rösträtt för kvinnor 100 år | UR Play](#)

LANDET LÄR:

Bland de inspelade webinarier hittas vi bland annat # 44 Hur kan vi mötas? Om civilsamhället och det offentliga i samverkan

46 Så möter vi samhällets utmaningar: Om social innovation i teori och praktik.

<https://www.landsbygdsnatverket.se/inspiration/landetlar.106.41f1e6161646f3ceb1be4d93.html>

X-ING FÖRKLARAR ORDET

"INFODEMI".

En farlig, global ryktesspridning

Källa: Institutet för språk och folkminnen.

ANNAT SOM KAN INSPIRERA:

[Katalysator för hållbart närsamhälle - Coompanion](#)

[Föreningen som satte Edeforsbygden på kartan - Coompanion](#)

BIDRAG ATT SÖKA FÖR FRAMTIDA PROJEKT.

En bra projekttidé får inte gå i stöpet för att det saknas medel att genomföra den.
En väl genomtänkt projektbeskrivning ökar möjligheterna att få ekonomiskt stöd.

Ta tillfället i akt och kliv över de hinder som bromsar er verksamhet.
Förbered er på bättre tider när vi kan mötas igen utan restriktioner.
Ordna ett telefonmöte eller ett digitalt möte i er förening och diskutera hur ni ska gå vidare med era drömmar!

Här nedan ser ni några tänkbara möjligheter till finansiering.

X-ING GÄVLEBORG

Leader Gästrikebygden	Leader Gästrikebygden Lokalt ledd utveckling - Hem (leadergastrikebygdenllu.se)
Utveckling Hälsingebygden	Utveckling Hälsingebygden - Hem (utvecklinghalsingebygden.se)
Hälsinglands Sparbank	Sponsring & bidrag - Hälsinglands Sparbank ger tillbaka Hälsinglands Sparbank (halsinglandssparbank.se)
Iggesunds sociala fond	Iggesund Paperboard Fonder Hos Iggesund Bruk
Sundbladiska fonden	Iggesund Paperboard Fonder Hos Iggesund Bruk
Göransonska Stiftelserna (Sandvikens kommun)	Göranssonska Stiftelserna (goranssonska.com)
Swedbank	Sponsring - vi samarbetar med det svenska föreningslivet Swedbank
Sparbanksstiftelsen Söderhamn	Ansökan Sparbanksstiftelsen Söderhamn (sparbanksstiftelsensoderhamn.se)
Skandia	Idéer för livet (ideerforlivet.se)
Allmänna arvsfonden	Arvsfonden - Arvsfonden
Kronprinsessan Margaretas Minnesfond	Kronprinsessan Margaretas minnesfond (margaretas-minnesfond.org)
Region Gävleborg	Stöd, bidrag, priser och stipendier - Region Gävleborg (regiongavleborg.se)
Länsstyrelsen Gävleborg	Stöd för landsbygdsutveckling Länsstyrelsen Gävleborg (lansstyrelsen.se)

Mer matnyttigt hittar ni på stiftelsemedel.se

PÅ GÅNG.

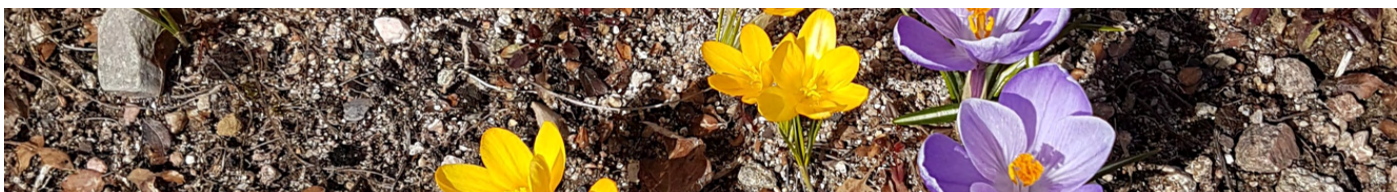
Alla klockor är vid det här laget framflyttade en timme och förhoppningsvis har vi börjat vänja oss vid att det nu är sommartid. Vårens kalender är påfylld med intressanta evenemang.

Välkommen att ta för er!

X-ING GÄVLEBORG

9 april — 4 juli	Fira demokratin!	Utställning på Läns museet Gävleborg, Gävle.
15 april Kl. 12.15 — 13.00	Framtidssäkra våra städer och hällen. Caroline Dahl, arkitekt och planeringsarkitekt med filosofie doktorsexamen i landskapsarkitektur föreläser. Föreläsning på engelska.	Sam- Värt att veta - populärvetenskapliga föreläsningar från SLU Läs här hur du gör för att registrera dig för zoom-sändningen.
18 april Kl. 15.00 — 17.00	Digitalt årsmöte X-ing Gävleborg. Årsmötet inleds med en kort föreläsning av Sophie Nachemson—Ekwall författare till boken "Dags att bry sig".	Evenemang och Möten (helasverige.se)
20 — 21 april Kl. 13.30 — 16.00	Servicelyftets spridningskonferenser För dig som jobbar med att utveckla service på landsbygden.	ServiceLyftets spridningskonferenser den 20-21 april (helasverige.se)
27 maj	Introduktion, planerings- och marknadsrollens användning av systemet.	Byanätsforums webinarium. https://www.byanatsforum.se/webbinarium/

PRODUKTION: Hela Sverige ska leva X-ing Gävleborg

Hemsidan <https://helasverige.se/gaevleborgs-laen-x-ing/>

Följ [X-ing Gävleborg på Facebook](#)

Bidrag till nyhetsbladet gavleborg@helasverige.se

Avregistrera XINGEN. gavleborg@helasverige.se